

Przedłużone pobyty

Ułatwienia w zatrudnianiu cudzoziemców w czasie epidemii COVID-19

Zatrudnianie cudzoziemców dla wielu przedsiębiorców oznacza skomplikowaną oraz długoterminową procedurę. Z tego też powodu pracodawcy często nie decydują się na zatrudnienie zagranicznych pracowników. Z kolei w czasach epidemii koronawirusa zatrudnienie cudzoziemców wiąże się ze sporymi ułatwieniami, specjalnymi regulacjami, które pozwalają na czasowe przedłużenie legalności pobytu czy też zatrudnienie w Polsce. Jakie to rozwiązania?

DR PAULINA SOŁTYS

Radca prawny, specjalistka z zakresu prawa pracy, szkoleniowiec trener z zakresu prawa pracy, zatrudniania cudzoziemców.

psoltys@aliantlaw.pl

Proponowane rozwiązania zostały zawarte w ustawie z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 374, zwana dalej: ustawą), a także jej nowelizacjach. Ustawa ta wprowadziła szczególne rozwiązania prawne dotyczące cudzoziemców wykonujących pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na czas stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego w związku z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2.

OD KIEDY WAŻNE ZEZWOLENIE NA PRACĘ?

Jednym z ważnych ułatwień wprowadzonych przez ustawę jest przedłużenie ważności zezwoleń na pracę cudzoziemców. Jeśli ostatni dzień ważności zezwolenia na pracę pracownika będącego cudzoziemcem przypada w okresie stanu

zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, to ulega przedłużeniu z mocy prawa do upływu 30. dnia następującego po dniu odwołania tego stanu, który obowiązywał jako ostatni (czyli stanu epidemii lub zagrożenia epidemicznego). Regulacja ta znajduje zastosowanie do wszystkich zezwoleń na pracę, w tym zezwoleń na pracę sezonową, oraz ma zastosowanie odpowiednio do decyzji o przedłużeniu zezwolenia na pracę lub przedłużeniu zezwolenia na pracę sezonową.

Z uwagi na to, że w Polsce jako podstawę zatrudnienia cudzoziemców stosuje się często oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, to również w tym zakresie w przepisach specjalnych wskazanych w ustawie znalazły się dodatkowe regulacje. Jeżeli zatem w oświadczeniu cudzoziemca o powierzeniu pracy, które zostało zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy, wskazano okres pracy, którego koniec przypada w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii w związku z SARS-CoV-2, cudzoziemiec może wykonywać pracę określoną oświadczeniem na rzecz podmiotu, który złożył oświadczenie, w okresie lub okresach nieobjętych oświadczeniem do upływu 30. dnia następującego po dniu odwołania tego ze stanów, który obowiązywał jako ostatni. Co istotne biorąc pod uwagę, że praca na podstawie oświadczenia może być zasadniczo wykonywana nie dłużej niż 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy, to w okresie epidemii koronawirusa dodatkowego okresu wykonywania pracy na podstawie ww. przepisów nie wlicza się do okresu świadczenia. Oznacza to, że cudzoziemiec może wykonywać pracę przez okres dłuższy niż 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy.

WARUNKI ZATRUDNIENIA W OKRESIE EPIDEMII

Rozwiązania wprowadzone tarczą antykryzysową w postaci zmiany wymiaru etatu bądź warunków zatrudnienia mogą dotyczyć również pracowników z zagranicy. Jeśli pracodawca zdecydowałby w okresie trwania epidemii na zmianę warunków zatrudnienia również cudzoziemca na podstawie przepisów ustawy (art. 15z5 ustawy), to cudzoziemiec może wykonywać pracę na tych zmienionych warunkach bez konieczności zmiany zezwolenia, uzyskania nowego zezwolenia lub

Z ARTYKUŁU DOWIESZ SIĘ

Czy pozwolenia na pracę dla cudzoziemców uległy wydłużeniu?
Jak zmieniły się warunki zatrudnienia dla osób zza granicy w okresie epidemii?
O korzystnych rozwiązaniach dla cudzoziemców z krótkoterminowymi tytułami pobytowymi.

wpisania nowego oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi do ewidencji oświadczeń. Zmiana warunków zatrudnienia, o których mowa w zdaniu poprzednim, może dotyczyć warunków wskazanych w zezwoleniu na pobyt czasowy i pracę, zezwoleniu na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji, zezwoleniu na pracę, zezwoleniu na pracę sezonową, oświadczeniu o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi wpisanym do ewidencji oświadczeń na podstawie przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

PRZEDŁUŻENIE LEGALNOŚCI POBYTU

W okresie trwania stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego przedłużeniu ulegają dokumenty pobytowe cudzoziemców uzyskane

Spółka zatrudnia cudzoziemca obywatela z Ukrainy na podstawie oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi. Oświadczenie wpisano do ewidencji oświadczeń w celu wykonywania pracy w terminie od 18 czerwca 2020 r. do 15 grudnia 2020 r. W lutym 2021 r. pracodawca złożył wniosek o udzielenie cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy i pracę. Wniosek jest w trakcie procedowania. Czy w tym okresie cudzoziemiec może wykonywać pracę?

Tak, cudzoziemiec może wykonywać pracę legalnie, określoną oświadczeniem na rzecz podmiotu, który złożył oświadczenie, w okresie lub okresach nieobjętych oświadczeniem do upływu 30. dnia następującego po dniu odwołania stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego.

PRZYKŁAD 1

Cudzoziemiec wykonywał pracę na podstawie zezwolenia na pracę sezonową. Co jeśli w okresie trwającego na terenie Polski stanu epidemii chce dalej wykonywać pracę na rzecz dotychczasowego pracodawcy? Czy praca może być wykonywana legalnie bez konieczności dokonywania dalszych formalności?

Przepis art. 15z7 ust. 1 ustawy wskazuje, że zezwolenie na pracę nie jest wymagane w czasie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonych w związku z COVID-19 oraz do 30. dnia następującego po odwołaniu tego ze stanów, który obowiązywał jako ostatni, jeżeli cudzoziemiec wykonuje pracę w zakresie podklas działalności określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 90 ust. 9 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (praca sezonowa) oraz posiadał:

- a) jakiegokolwiek zezwolenie na pracę ważne po 13 marca 2020 r. lub
- b) oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi wpisane do ewidencji oświadczeń, w którym przynajmniej jeden dzień okresu pracy określonego w tym oświadczeniu przypada po 13 marca 2020 r.

w związku z przebywaniem na terenie Polski. Jeżeli ostatni dzień pobytu cudzoziemca na podstawie wizej krajowej przypada w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, ogłoszonego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, okres pobytu na podstawie tej wizej oraz okres ważności tej wizej ulega przedłużeniu z mocy prawa do upływu 30. dnia następującego po dniu odwołania tego ze stanów, który obowiązywał jako ostatni. Przedłużeniu ulega również okres ważności zezwoleń na pobyt czasowy.

Przedłużenie legalnego pobytu cudzoziemca przebywającego w Polsce jest związane z:

- zezwoleniem na pobyt czasowy;
- wizą krajową;
- wizami Schengen, ruchem bezwizowym i innymi krótkoterminowymi tytułami pobytowymi.

Obywatel Białorusi, pracownik spółki produkcyjnej, przebywa na terenie Polski na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy. 19 kwietnia 2021 r. zezwolenie traci ważność. Czy osoba ta musi występować do urzędu wojewódzkiego o poświadczenie legalności pobytu?

Nie, w tej sytuacji cudzoziemiec nie musi występować o urzędowe potwierdzenie ważności zezwolenia na pobyt czasowy, gdyż okres pobytu ulega przedłużeniu z mocy prawa. Nie ma także konieczności umieszczenia dodatkowych adnotacji w dokumencie podróży cudzoziemca czy nowej naklejki wizowej, wydaniem nowej karty pobytu czy innych dokumentów. Nie będzie także konieczne składanie żadnych wniosków.

Dotyczy to sytuacji, w których ostatni dzień legalnego pobytu przypadnie na czas obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. Jest to zatem okres od 14 marca 2020 r., kiedy ogłoszono stan zagrożenia epidemicznego. Wówczas okres legalnego pobytu w Polsce będzie ulegał przedłużeniu z mocy prawa do upływu 30. dnia następującego po dniu odwołania tego stanu, który obowiązywał jako ostatni.

Dodatkowo przedłużeniu ulegają:

1. okresy ważności kart pobytu, tymczasowych zaświadczeń tożsamości cudzoziemca, polskich dokumentów tożsamości cudzoziemca, dokumentów „zgoda na pobyt tolerowany” oraz dokumentów wydawanych na czas określony obywatelom państw członkowskich UE, Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), Konfederacji Szwajcarskiej i przebywających z nimi członków rodzin,
2. terminy na składanie wniosków o legalizację pobytu.

KRÓTKOTERMINOWE TYTUŁY POBYTOWE

Korzystne rozwiązania przewidziano również dla cudzoziemców przebywających na podstawie tzw. krótkoterminowych tytułów pobytowych, o których mowa poniżej. W przypadku cudzoziemca przebywającego w Polsce w dniu, od którego po raz pierwszy ogłoszono stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2:

- A. na podstawie wizej Schengen,
- B. na podstawie wizej wydanej przez inne

państwo obszaru Schengen,

- C. na podstawie dokumentu pobytowego wydanego przez inne państwo obszaru Schengen,
- D. w ramach ruchu bezwizowego,
- E. na podstawie wizej długoterminowej wydanej przez inne państwo członkowskie Unii Europejskiej, niebędące państwem obszaru Schengen, jeżeli zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej uprawnia ona do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- F. na podstawie dokumentu pobytowego wydanego przez inne państwo członkowskie Unii Europejskiej, niebędące państwem obszaru Schengen, jeżeli zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej uprawnia ona do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

pobyt na terytorium RP uważa się za legalny od dnia następującego po ostatnim dniu legalnego pobytu wynikającego z tych wiz, dokumentów lub ruchu bezwizowego, do upływu 30. dnia następującego po dniu odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, w zależności od tego, który obowiązywał jako ostatni.

DO KIEDY MOŻNA SKŁADAĆ WNIOSKI

Przepisy wprowadzone na czas epidemii bądź stanu zagrożenia epidemicznego wprowadzają wydłużenie terminów składania wniosków o udzielenie zezwoleń pobytowych, przedłużenie wiz oraz przedłużenie pobytu w ramach ruchu bezwizowego, jeżeli termin ten wypadłby w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. Tak jak dotychczas wnioski te będzie można złożyć w urzędach wojewódzkich do 30. dnia następującego po dniu odwołania stanu, który obowiązywał będzie jako ostatni.

Powyższe rozwiązanie dotyczy cudzoziemców, którzy chcieliby się ubiegać o:

- udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, stały lub rezydenta długoterminowego UE,
- przedłużenie wizej krajowej (symbol D) lub wizej Schengen (symbol C),
- w przypadku obywateli Brazylii, Argentyny, Chile, Hondurasu, Kostaryki, Nikaragui, Singapuru i Urugwaju – przedłużenie okresu pobytu w ramach ruchu bezwizowego (umowy o zniesieniu obowiązku wizowego tylko z tymi krajami przewidują taką możliwość).

Czy cudzoziemiec przebywający na terenie Polski na podstawie wizej Schengen może od marca do czerwca 2021 r. wykonywać pracę na terenie Polski?

Jeśli stan epidemii bądź stan zagrożenia epidemicznego będzie trwał do czerwca 2021 r., cudzoziemiec może przebywać legalnie na terenie naszego kraju do upływu 30 dni następujących po odwołaniu jednego z wyżej wymienionych stanów. Cudzoziemiec będzie uprawniony do wykonywania pracy w Polsce, jeżeli posiada ważne zezwolenie na pracę lub ważne zezwolenie na pracę sezonową bądź oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy wpisane do ewidencji oświadczeń, w tym także oświadczenie, które umożliwi wykonywanie pracy w okresie lub okresach nieobjętych oświadczeniem, tj. możliwość świadczenia pracy przez cudzoziemca zgodnie ze złożonym przez dany podmiot oświadczeniem, jeżeli wskazano w nim okres pracy, którego koniec przypada w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, ogłoszonego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

PRAWA POBYTOWE OBYWATELI PAŃSTW UE

Wprowadzenie w Polsce stanu zagrożenia epidemicznego, a następnie stanu epidemii nie wpływa w żaden sposób na prawa pobytowe obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej, Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), Konfederacji Szwajcarskiej i przebywających z nimi członków rodzin. Uprawnienia te nie są bowiem uzależnione od posiadania jakichkolwiek zezwoleń czy dokumentów.

Ponadto nowe przepisy wprowadzają przedłużenie z mocy prawa okresów ważności dokumentów wydawanych na czas określony obywatelom państw członkowskich UE, Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), Konfederacji Szwajcarskiej i przebywających z nimi członków rodzin:

- dokumentów potwierdzających prawo stałego pobytu,
- kart pobytu członka rodziny obywatela UE,
- kart stałego pobytu członka rodziny obywatela UE.

W sposób analogiczny do pozostałych rozwiązań, jeżeli koniec okresu ważności jednego z tych dokumentów będzie wypadł w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, ulegnie on przedłużeniu do 30. dnia następującego po dniu odwołania tego ze stanów, który obowiązywał jako ostatni. ●